

RAAP-NOTITIE 5778

Plangebied Achthovenerweg 41 a/b in Leiderdorp

Gemeente Leiderdorp

Archeologisch vooronderzoek:

een aanvullend inventariserend veldonderzoek (verken-
nende fase)

RAAP

4000 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

Colofon

Opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenburo B.V.

Titel: Plangebied Achthovenerweg 41 a/b in Leiderdorp, gemeente Leiderdorp; archeologisch vooronderzoek: een aanvullend inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)

Status: eindversie

Datum: 3 januari 2017

Auteur: drs. S. Warning

Projectcode: LDAW2

Bestandsnaam: NO5778_LDAW2

Projectleider: drs. S. Warning

Projectmedewerker: J.A. Wolzak BA

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 4025857100

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Autorisatie: drs. K. Wink

Bevoegd gezag: gemeente Leiderdorp

ISSN: 0925-6369

RAAP

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2017

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van P.A.M. Teunissen Architectenburo B.V. heeft RAAP in december 2016 een archeologisch onderzoek uitgevoerd in het plangebied Achthovenerweg 41 a/b in Leiderdorp, gemeente Leiderdorp. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie een nieuwe jongveestal en opslagloods te realiseren. Het onderzoek is nodig in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning, aangezien naar verwachting eventueel aanwezige archeologische resten bij toekomstige graafwerkzaamheden in het gebied zullen worden verstoord. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid.

Op basis van het bureauonderzoek werd verwacht dat in het plangebied (ontkalkte) oeverafzettingen van de Oude Rijn aanwezig zouden zijn. Voor deze afzettingen gold een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd. Uit het booronderzoek blijkt dat de oeverafzettingen van de Oude Rijn verdwenen zijn. In het plangebied zijn getijden- en/of estuariene afzettingen van de Oude Rijndelta aangetroffen. De archeologische verwachting voor deze afzettingen is laag. Op basis van het veldonderzoek kan de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting naar beneden worden bijgesteld. Voor het plangebied geldt op basis van het ontbreken van oeverafzettingen een lage archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd.

De kans dat er door de geplande werkzaamheden archeologische resten worden verstoord, wordt op basis van de onderzoeksresultaten zeer klein geacht.

In het kader van de voorgenomen bodemingrepen wordt op basis van de resultaten van dit onderzoek een vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) in het plangebied niet noodzakelijk geacht.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

Over dit advies kunt contact op nemen met de bevoegde overheid, in deze de heer Van der Pol, beleidsmedewerker van de gemeente Leiderdorp. Indien u dat wenst, kunnen wij u in dit overleg assisteren.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Inhoudsopgave	4
Administratieve gegevens	5
1 Inleiding.....	6
1.1 Kader	6
1.2 Ligging van het plangebied	6
1.3 Planomschrijving	6
1.4 Doel- en vraagstelling.....	7
1.5 Kwaliteit.....	7
2 Bureauonderzoek	8
2.1 Methode	8
2.2 Aardkundige situatie.....	8
2.3 Bewoningsgeschiedenis.....	8
2.4 Archeologie.....	9
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting.....	10
3 Veldonderzoek	11
3.1 Methode	11
3.2 Resultaten	11
3.3 Synthese	12
4 Conclusies en aanbevelingen	13
4.1 Onderzoeksvragen	13
4.2 Conclusies	13
4.3 Aanbevelingen	14
Literatuur	15
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen	16
Bijlage 1. Boorbeschrijvingen	22

Administratieve gegevens

Projectcode	LDAW2	
ARCHIS-onderzoeksmelding	4025857100	
Type onderzoek	aanvullend inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)	
Opdrachtgever	P.A.M. Teunissen Architectenburo B.V.	
Contactpersoon	de heer S. Akerboom	
Onderzoekskader	aanvraag omgevingsvergunning	
Locatie	Plangebied Achthovenerweg 41 a/b	
	<i>Plaats</i>	Leiderdorp
	<i>Gemeente</i>	Leiderdorp
	<i>Provincie</i>	Zuid-Holland
	<i>Kadastrale gegevens</i>	sectie C, nummer 1375
	<i>Oppervlakte plangebied</i>	3.000 m ²
	<i>Kaartblad</i>	30H
	<i>Centrumcoördinaat</i>	97.950/461.450
Bevoegde gezag	gemeente Leiderdorp	
Contactpersoon	dhr. D. van der Pol	
Adviseur	gemeente Leiden	
Contactpersoon	mevr. C. Brandenburg	
Onderzoekperiode	december 2016	
Afbakening onderzoeksgebied	Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot het plangebied.	

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van P.A.M. Teunissen Architectenburo B.V. heeft RAAP in december 2016 een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase, door middel van boringen uitgevoerd in het plangebied Achthovenerweg 41 a/b, gemeente Leiderdorp. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om op deze locatie een jongveestal en een opslagloods te realiseren, waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente Leiderdorp is in dezen de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de aanwezigheid van eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van Leiderdorp ligt het plangebied in een zone met een hoge trefkans. Het beleid voor deze zone schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 30 m² en dieper dan 30 cm -Mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. In de voorschriften in het bestemmingsplan Polder Achthoven 2016 (NL.IMRO.0547.BPPolderachthoven) is een vrijstelling opgenomen voor bodemingrepen kleiner dan 100 m² en ondieper dan 0,3 m -Mv. De omvang van de bodemingrepen bedraagt 3.000 m² en de diepte van de ingrepen bedraagt max. 2,4 m -Mv. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is derhalve verplicht conform het vigerend gemeentelijk beleid.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van de Achthovenerweg buiten de bebouwde kom van Leiderdorp (figuur 1). Op recente luchtfoto's uit Google Earth is het plangebied afgebeeld als deels bebouwd en deels als grasland met sloten. Volgens de geraadpleegde topografische kaart en het Actueel Hoogtebestand Nederland (<http://ahn.geodan.nl/ahn/>) bedraagt de huidige maaiveldhoogte in het plangebied ongeveer 1,0 m -NAP.

1.3 Planomschrijving

De huidige bebouwing in het plangebied wordt gesloopt. Zowel de jongveestallen als de opslagloods overlappen grotendeels met de bestaande bebouwing (figuur 1 en 4). De jongveestal achter op het terrein wordt niet voorzien van kelders, wel zal geheid worden. Onder de jongveestal en opslagloods aan de voorkant van het terrein komen twee mestkelders. Deze worden 4 meter

breed en 30 m lang. De mestkelders worden tot 2,0 m –Mv ingegraven. De graafwerkzaamheden zelf zullen tot ca. 2,4 m –Mv reiken.

1.4 Doel- en vraagstelling

In 2014 is een deel van het perceel onderzocht. Het huidige onderzoek vindt plaats in het nog niet onderzochte deel. Het doel van het veldonderzoek is het toetsen en aanvullen van de in 2014 opgestelde gespecificeerde verwachting. Op basis van de onderzoeksresultaten en de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen is vervolgens in hoofdstuk 4 een advies gegeven over de omgang met eventueel aanwezige archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten.

Onderzoeksvragen:

1. Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn reeds over het plangebied bekend?
2. Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
3. Zijn in het plangebied archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?
4. Op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
5. Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
6. Welke methoden zouden bij het archeologisch vervolgonderzoek ingezet kunnen worden?
7. Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?

1.5 Kwaliteit

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl). Voorafgaand aan het veldonderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld en ter goedkeuring aan de gemeente Leiderdorp voorgelegd. Dit PvA is goedgekeurd (d.d.15-12-2016). Voor de in deze notitie genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar tabel 1.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

In 2014 is voor het perceel aan de Achthovenerweg 41 a/b een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd (Warning, 2014). Het bureauonderzoek is voor het gehele perceel uitgevoerd en de resultaten daarvan worden hieronder kort gepresenteerd. Waar nodig zijn de resultaten aangevuld.

2.2 Aardkundige situatie

Het plangebied maakt landschappelijk gezien deel uit van de kuststrook van West-Nederland en bevindt op de noordoever van de Oude Rijn. Verwacht wordt dat de bodemopbouw van het plangebied geologisch gezien bestaat uit oeverafzettingen van de Oude Rijn op getijden- en/of estuariene afzettingen van de Oude Rijn delta (figuur 2).

2.3 Bewoningsgeschiedenis

(Cultuur)historische achtergrond

Over eventuele bewoning in de omgeving van het plangebied voorafgaand aan de Romeinse tijd is weinig bekend. Uit de ruimere omgeving is wel bekend dat in prehistorische perioden op de hoger gelegen gebiedsdelen menselijke bewoning heeft plaatsgevonden. Met name de oeverwallen van de Oude Rijn, maar ook de oevers van de crevasses van de Oude Rijn waren daarvoor geschikt.

Het plangebied zelf ligt in de Achthovenerpolder. In deze polder zijn bewoningssporen uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen bekend (zie § 2.4 en figuur 3).

Op de kadastrale minuut uit de periode 1811-1832 staat het gebied afgebeeld als strokenverkeveling. Deze strokenverkeveling betreft zogenaamde cope-ontginningen. Wanneer de polder Achthoven is ontgonnen is niet exact bekend. Gezien de onregelmatige strokenverkeveling stamt de ontginning al mogelijk uit het eind van de Vroege Middeleeuwen (Dolmans en Thunnissen, 2002). De ontginningsbasis voor de ontginning van de polder Achthoven is de noordoever van de Oude Rijn.

In de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd werden grote delen van de oeverwallen van de Oude Rijn afgegraven ten behoeve van de kleiwinning voor de baksteen- en dakpanindustrie ('aftichelen'). Tot ver in de 20e eeuw zijn op de stroomrug van de Oude Rijn stukken land afgeticheld, waarbij waarschijnlijk vele archeologische vindplaatsen geheel of gedeeltelijk zijn verdwenen. Op de bodemkaart staat het plangebied aangegeven als zijnde afgegraven (Stiboka, 1982).

Historisch landgebruik

Om inzicht te verkrijgen in het grondgebruik in het plangebied in de Nieuwe tijd, biedt de analyse van historische kaarten een goede invalshoek.

Op historische kaarten uit de 17e eeuw staat langs de Oude Rijn bebouwing aangegeven. Of deze bebouwing ook in het plangebied aanwezig is, is onduidelijk. De schaal van deze kaarten is niet geschikt om dit nauwkeurig te bepalen (Sijmons & Van Eeghen, 1990; Zandvliet, 1989).

Op de kadastrale minuut uit de periode 1811-1832 is geen bebouwing in het plangebied aangegeven (www.watwaswaar.nl). Ook op topografische kaarten eind van de 19e en begin van de 20ste eeuw is geen bebouwing aangegeven (De Pater & Schoenmaker, 2005; Wieberdink, 1989). Ten noordwesten van het plangebied staan twee steenbakkerijen aangegeven. In de jaren 70 van de vorige eeuw verschijnt de eerste bebouwing op het perceel. De huidige, te slopen veestal lijkt dan ook gebouwd te zijn. Het overige deel van het plangebied blijft tot op heden onbebouwd (www.watwaswaar.nl)

2.4 Archeologie

Archeologische verwachting

Volgens de archeologische waarden- en verwachtingskaart van de gemeente Leiderdorp heeft het plangebied een hoge trefkans op het aantreffen van archeologische vindplaatsen (Hazenberg-archeologie, gemeente Leiderdorp).

Op de Culturele Hoofdstructuur (CHS) van de provincie Zuid-Holland staat het gebied aangeduid met een hoge trefkans op archeologische vindplaatsen vanaf de IJzertijd - Romeinse tijd.

Op de IKAW valt het plangebied in een zone met een hoge tot middelhoge archeologische verwachting. Deze waardering is gebaseerd op de ligging van het plangebied op de oeverwal van de Oude Rijn (Deeben, 2008; zie ook www.cultureelerfgoed.nl).

Bekende archeologische resten

In ARCHIS staan binnen een straal van 500 m geen archeologische monumenten geregistreerd. In de jaren 70 van de vorige eeuw zijn tijdens niet archeologische graafwerkzaamheden ten noorden van het plangebied archeologische resten uit de Romeinse tijd aangetroffen. Het betreft een grindbaan van 6 m breed, geïnterpreteerd als de *limesweg* (ARCHIS-waarnemingsnummer 999) en diverse fragmenten Romeins aardewerk (ARCHIS-waarnemingsnummer 7931).

In het tracé van de HSL, ten noordoosten van het plangebied zijn 2 vindplaatsen uit de IJzertijd/Romeinse tijd gedefinieerd. De vindplaatsen liggen langs een restgeul van de Oude Rijn (ARCHIS-waarnemingsnummers 45438 en 127281). Op een afstand van circa 300 m ten westen van het plangebied op de Achthovenerweg 21 is in de restgeul van De Oude Rijn puin, bot en fosfaat aangetroffen. De datering van deze indicatoren is onbekend (ARCHIS-waarnemingsnummer 401098).

Eerder uitgevoerd onderzoek

In 2014 is op het perceel naast een bureauonderzoek ook een inventariserend onderzoek uitgevoerd (Warning, 2014). Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot de locatie van de toenmalige nieuwbouw. Tijdens het veldonderzoek is een bodemopbouw van een bouwvoor op getijdenafzettingen en/of estuariene afzettingen van de Oude Rijndelta aangetroffen. Uit het booronderzoek is gebleken dat de oeverafzettingen van de Oude Rijn in het plangebied grotendeels verdwenen zijn, zoals verwacht werd op basis van de bodemkaart. Alleen in de boringen 1 en 2 is een restant van de oeverafzettingen van de Oude Rijn aangetroffen.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op grond van de aanwezigheid van stroomgordelafzettingen van de Oude Rijn en de datering daarvan, geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd. Vindplaatsen worden in de (ontkalkte) oeverafzettingen van de Oude Rijn verwacht.

Het kan hierbij gaan om relatief grote nederzettingsterreinen (ca. 1 tot 3 ha), maar ook om lokale archeologische resten. De meeste archeologische resten zullen zich gezien de geologische situatie waarschijnlijk op de oeverafzettingen van de Rijn bevinden. De verwachte nederzettingsterreinen uit het Neolithicum t/m de IJzertijd kenmerken zich door een (cultuurlaag en een) lage vondstdichtheid, waarbij gedacht moet worden aan een strooiing van overwegend aardewerk. Vanaf de IJzertijd zullen de vindplaatsen doorgaans groter zijn dan 1000 m² en kenmerken ze zich door de aanwezigheid van een cultuurlaag.

In het plangebied kunnen inheems-romeinse nederzettingen aangetroffen worden. Deze nederzettingen kenmerken zich in de boor door een (humeuze) cultuurlaag met archeologische indicatoren. Verder kunnen diverse lokale archeologische resten worden aangetroffen, bijvoorbeeld laad- en loskades.

In hoeverre nog intacte archeologische resten in de bodem aanwezig zijn, wordt voornamelijk bepaald door de mate van recente verstoring van de bodem. Indien, ten behoeve van de baksteenindustrie, ontgravingen hebben plaatsgevonden kan een eventuele cultuurlaag verdwenen zijn. Een resterend sporenniveau is alleen per toeval met boringen in kaart te brengen.

Om de in het bureauonderzoek opgestelde specifieke archeologische verwachting te toetsen en de mate van verstoring van de bodemopbouw vast te stellen wordt een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Hierbij worden 6 boringen zo verspreid mogelijk over het plangebied gezet.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een booronderzoek verkennende fase. Het doel van het veldonderzoek door middel van boringen is om de in het bureauonderzoek opgestelde specifieke archeologische verwachting te toetsen en waar nodig aan te passen. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld waar en waardoor de bodemopbouw verstoord is geraakt en waar niet. Daarnaast wordt vastgesteld of het bodemprofiel en eventuele archeologische indicatoren aanleiding geven te veronderstellen dat archeologische resten aanwezig zijn in het plangebied. Daartoe zijn 6 boringen zo verspreid mogelijk over het plangebied geplaatst.

Er is geboord tot maximaal 4,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah 2; Bijlage 1). Alle boringen zijn ingemeten met behulp van een RTK-GPS (x-, y- en z-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

Bodemopbouw

Tijdens het veldonderzoek is vanaf maaiveld een 15 tot 55 cm dikke bouwvoor aangetroffen. Waar geen bouwvoor aanwezig is, is een opgebracht pakket aangetroffen van 10 tot 90 cm dik. De bouwvoor bestaat uit donkerbruingrijze, zwak tot sterk zandige klei. De klei is humeus en bevat enkele puinspikkels. Het opgebrachte pakket bestaat uit lichtbruingrijs tot donkergrijs, matig grof zand of donkergrijze zwak zandige klei met zand- en kleibrokken, wortelresten en plastic.

In boring 1 is onder de bouwvoor een verstoord pakket klei met kleibrokken aangetroffen. Dit pakket bevat enkele fragmenten puin (mortel en rode baksteen).

Getijden- en/of estuariene afzettingen

De bouwvoor of het opgebrachte pakket gaat in boringen 1 tot en met 4 abrupt over in een (licht)grijze, kalkrijke, uiterst siltige klei met detritus- en/of zandlagen. In boring 2 is de top van de klei kalkloos. In de overige boringen is het pakket kalkrijk. De klei gaat naar beneden toe geleidelijk over in zand met veel detritus- en/of kleilagen. Dit zand is in boringen 5 en 6 direct onder de bouwvoor aangetroffen. Naar beneden toe wordt de gelaagdheid minder en vanaf 2,6 m

–Mv zijn de lagen verdwenen. Dit pakket is geïnterpreteerd als getijden- of estuariene afzettingen, afgezet in de delta van de Oude Rijn.

Archeologische indicatoren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3.3 Synthese

Op basis van de resultaten van het veldwerk kan de opgestelde gespecificeerde verwachting bijgesteld worden. Op basis van het bureauonderzoek werd verwacht dat in het plangebied (ontkalkte) oeverafzettingen van de Oude Rijn aanwezig zouden zijn. Voor deze afzettingen gold een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd.

Uit het booronderzoek blijkt dat de oeverafzettingen van de Oude Rijn in het plangebied zijn verdwenen. Tijdens het veldwerk zijn alleen getijden- of estuariene afzettingen aangetroffen. De archeologische verwachting kan naar beneden worden bijgesteld. Voor het plangebied geldt op basis van het ontbreken van oeverafzettingen een lage archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Onderzoeksvragen

1. *Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn reeds over het plangebied bekend?*

Uit het plangebied zelf zijn geen archeologische waarden bekend.

2. *Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?*

In het plangebied is een bodemopbouw van een bouwvoor of opgebracht pakket op getijdenafzettingen en/of estuariene afzettingen van de Oude Rijndelta aangetroffen.

3. *Zijn in het plangebied archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?*

Nee, er zijn geen oeverafzettingen van de Oude Rijn aangetroffen.

4. *Op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?*

Niet van toepassing.

5. *Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?*

Nee, op basis van het ontbreken van oeverafzettingen van de Oude Rijn wordt een vervolgonderzoek niet zinvol geacht.

6. *Welke methoden zouden bij het archeologisch vervolgonderzoek ingezet kunnen worden?*

Niet van toepassing.

7. *Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?*

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

4.2 Conclusies

Op basis van de onderzoeksresultaten wordt de kans dat er door de geplande werkzaamheden archeologische resten worden verstoord wordt zeer klein geacht.

Op basis van het bureauonderzoek werd verwacht dat in het plangebied (ontkalkte) oeverafzettingen van de Oude Rijn aanwezig zouden zijn. Voor deze afzettingen gold een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum

t/m Nieuwe tijd. Uit het booronderzoek blijkt dat de oeverafzettingen van de Oude Rijn verdwenen zijn. In het plangebied zijn getijden- en/of estuariene afzettingen van de Oude Rijndelta aangetroffen. De archeologische verwachting voor deze afzettingen is laag. Op basis van het veldonderzoek kan de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting naar beneden worden bijgesteld. Voor het plangebied geldt op basis van het ontbreken van oeverafzettingen een lage archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd.

4.3 Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt in het plangebied in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) noodzakelijk geacht.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

Over dit advies kunt contact op nemen met de bevoegde overheid, in deze de heer Van der Pol, beleidsmedewerker van de gemeente Leiderdorp. Indien u dat wenst, kunnen wij u in dit overleg assisteren.

Literatuur

- Deeben, J.H.C. (red.)**, 2008. De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), derde generatie *Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 155. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort (info: www.cultureelerfgoed.nl).
- Dolmans, M., C. Thunnissen**, 2002. Graven door de lagen: het oudste Leiderdorp ligt onder je voeten: Leiderdorp uit archeologische en historische bron. St. comité Doesbrug, Leiderdorp.
- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Pater, B.C. de, B. Schoenmaker, e.a.**, 2005. *Grote atlas van Nederland 1930-1950: comprehensive atlas of the Netherlands 1930-1950*. Asia Maior, Zierikzee.
- ROBAS Producties**, 1989. *Historische Atlas Zuid-Holland. Chromotopografische Kaart des Rijks, schaal 1:25.000*. Leiden. ROBAS Producties, Den IJp.
- Sijmons, A.H., I.H. van Eeghen**, 1990. *Jacob Aertsz. Colom's kaart van Holland 1681*. Canaletto, Alphen aan den Rijn.
- Stiboka**, 1982. *Bodemkaart van Nederland 1:50.000: blad 30 west 's-Gravenhage, 30 Oost 's-Gravenhage*. STIBOKA, Wageningen.
- Warning, S.**, 2014. Plangebied Achthovenerweg 41 in Leiderdorp, gemeente Leiderdorp; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase). *RAAP-notitie 4785*. RAAP, Weesp.
- Wieberdink, G.L.**, 1989. *Historische atlas Zuid-Holland: chromotopografische kaart des rijks 1:25.000*. Robas Producties, Den IJp.
- Zandvliet, K. e.a.(redactie)**, 1989. *Prins Maurits' kaart van Rijnland en omliggend gebied: door Floris Balthasar en zijn zoon Balthasar Florisz. van Berckenrode in 1614 getekend*. Canaletto, Alphen aan den Rijn.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. De ligging van het plangebied (zwart) met ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) geprojecteerd op de CHS-kaart 1a; inzet: ligging in Nederland (ster).

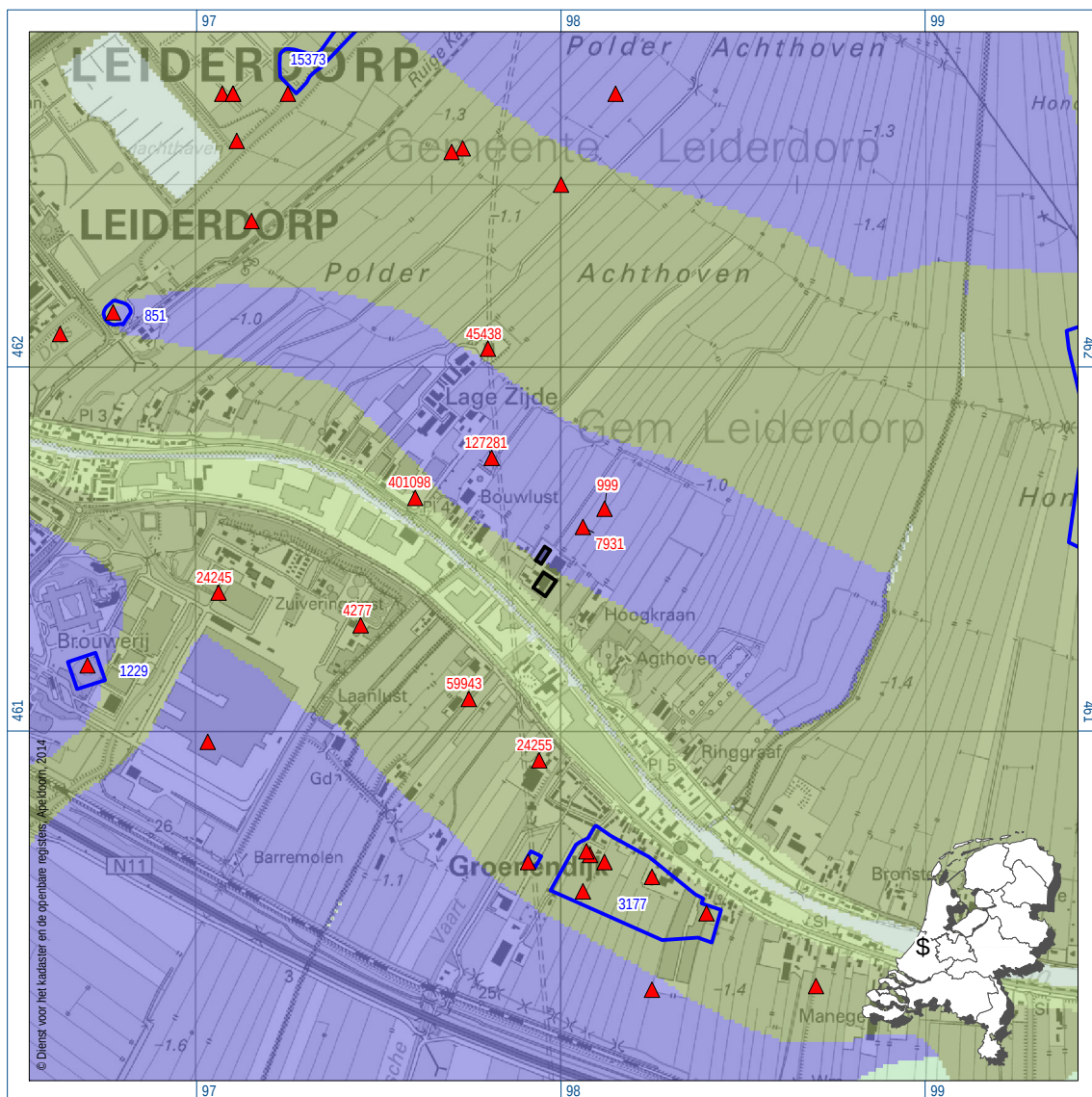
Figuur 2. Ligging van het plangebied (ster) op de paleogeografische reconstructie van de Oude Rijndelta (Pruissers & De Gans, 1988)

Figuur 3. Ligging van het plangebied op een uitsnede van de verwachtingskaart voor de limeszone met de bekende Romeinse vindplaatsen (Jansen, e.a., 2011).

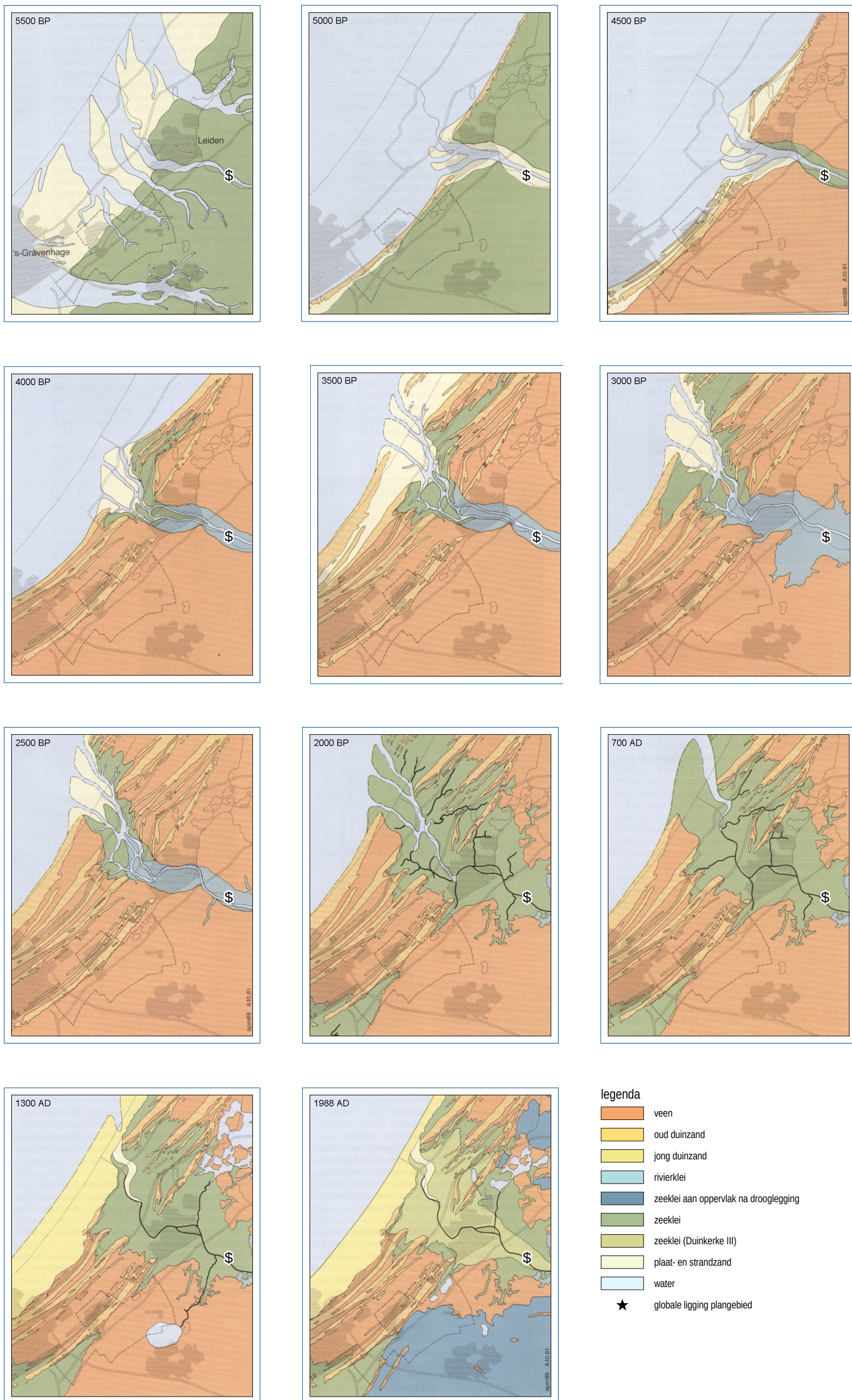
Figuur 4. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

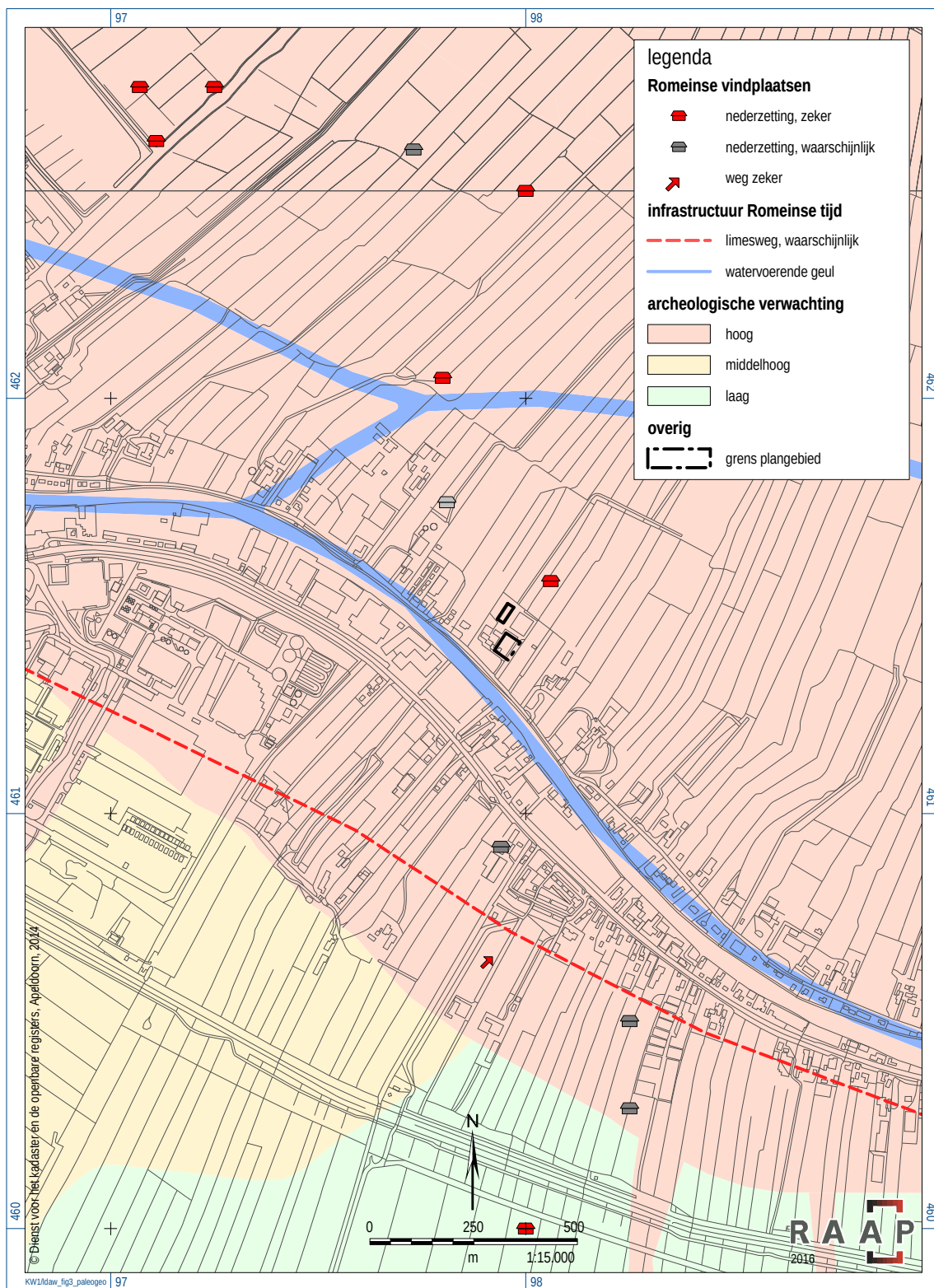
Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

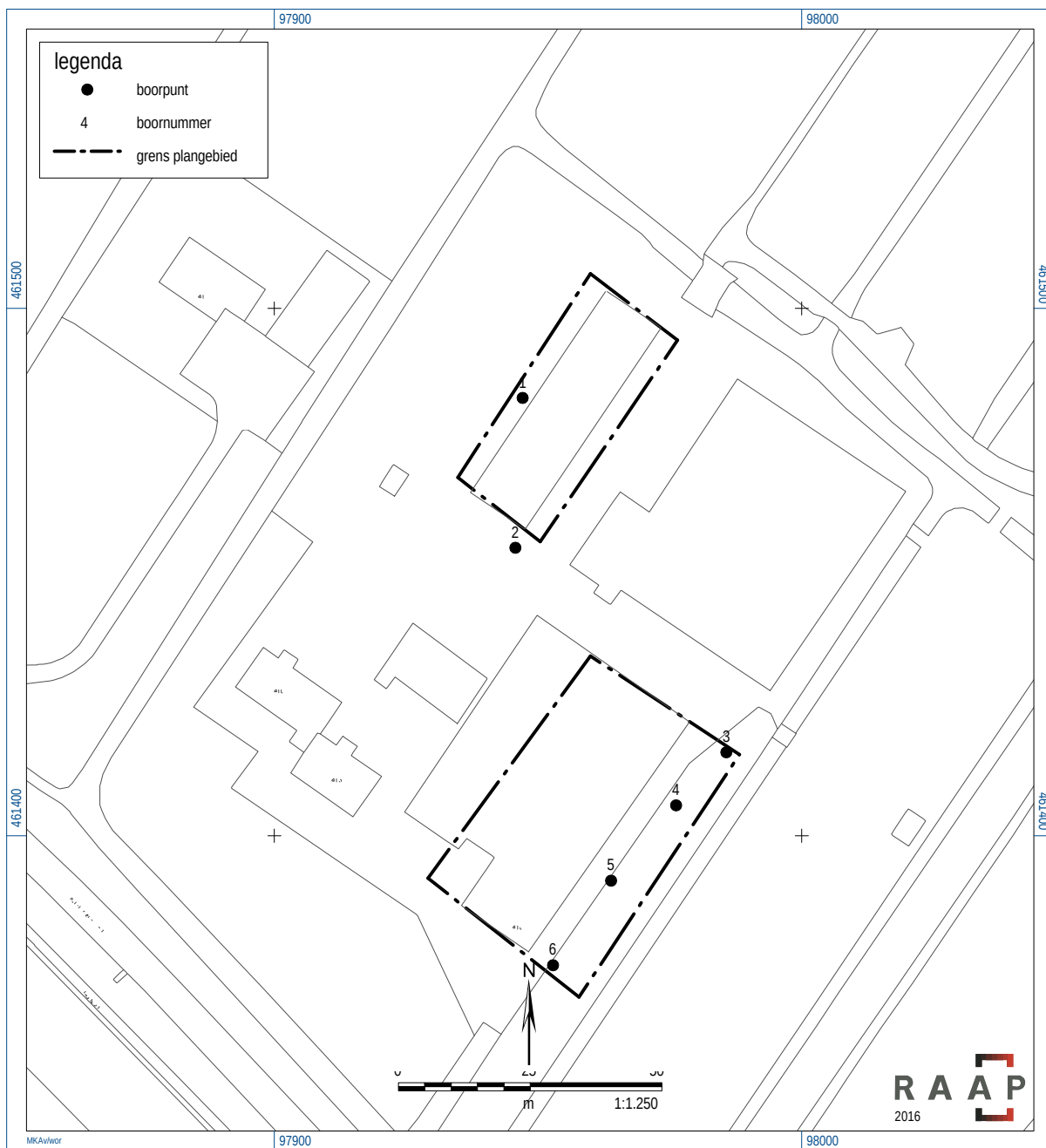
Figuur 1. De ligging van het plangebied (zwart), omliggende ARCHIS-waarnemingen (rood) en AMK-terreinen (blauw) geprojecteerd op de CHS kaart 1a; inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Ligging van het plangebied (ster) op de paleogeografische reconstructie van de Oude Rijndelta (Pruissers en de Gans, 1988).

Figuur 3. Ligging van het plangebied op een uitsnede van de verwachtingskaart voor de limeszone met de bekende Romeinse vindplaatsen (bron: Jansen e.a., 2011).

Figuur 4. Boorpuntenkaart.

Archeologische perioden					
Tijdperk				Datering	
Recente tijd					
Nieuwe tijd	C			1945	
	B			1850	
	A			1650	
Middeleeuwen	Laat B			1500	
	Laat A			1250	
	Vroeg	D: Ottoonse tijd			1050
		C: Karolingische tijd			900
		B: Merovingische tijd			725
		A: Volksverhuizingstijd			525
					450
Romeinse tijd	Laat			270	
	Midden			70 na Chr.	
	Vroeg			15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat			250
		Midden			500
		Vroeg			800
	Bronstijd	Laat			1100
		Midden			1800
		Vroeg			2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat			2850
		Midden			4200
		Vroeg			4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat			6450
		Midden			8640
		Vroeg			9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat			12.500
		Jong B			16.000
		Jong A			35.000
Midden			250.000		
Oud					

tabel1 standaard Archeologisch RAAP 2014

tabel1_standaard_Archeologisch_RAAP_2014

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen

boring: LDAW2-1

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.947,07, Y: 461.483,02, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,35, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

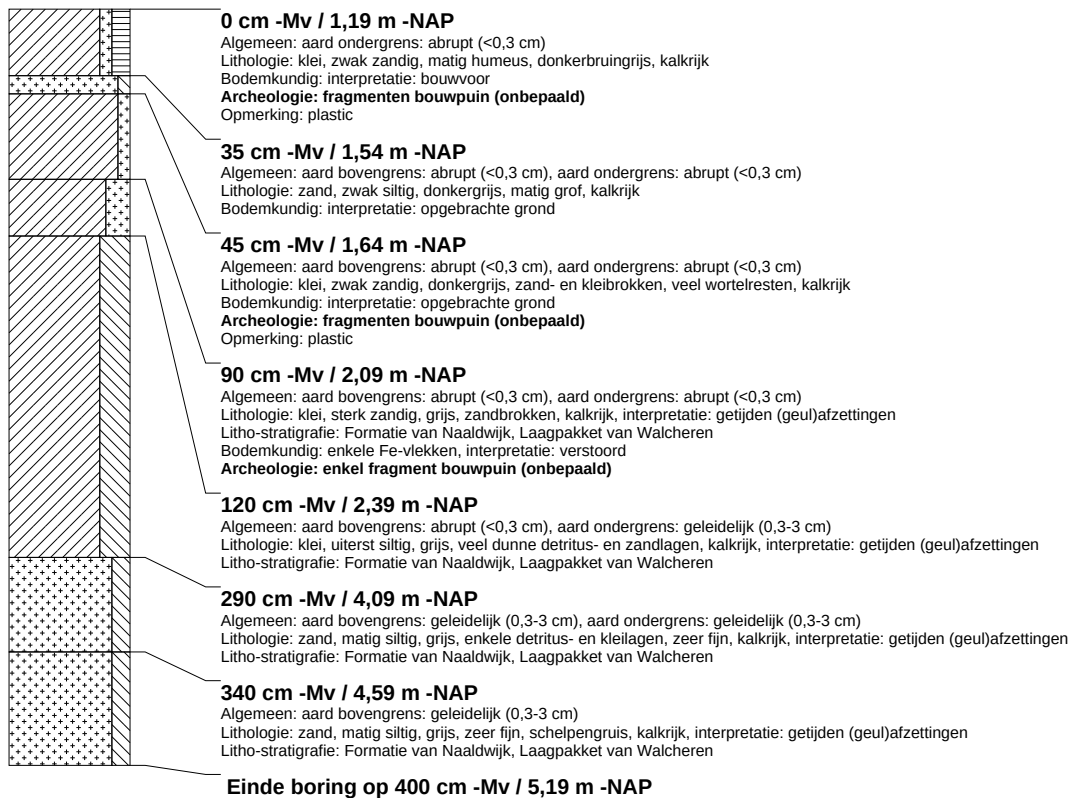
boring: LDAW2-2

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.945,69, Y: 461.454,62, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,38, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

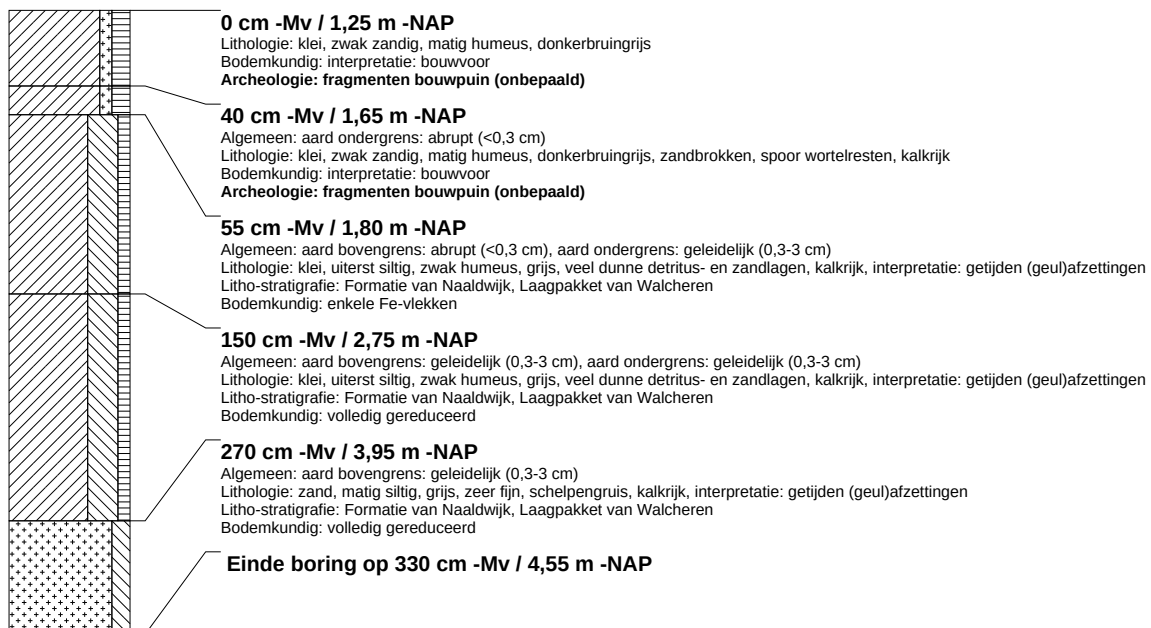
boring: LDAW2-3

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.985,73, Y: 461.415,83, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,19, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichthbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

boring: LDAW2-4

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.976,17, Y: 461.405,78, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,25, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichthbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

boring: LDAW2-5

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.963,82, Y: 461.391,50, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,16, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

boring: LDAW2-6

beschrijver: SW/WW, datum: 20-12-2016, X: 97.952,83, Y: 461.375,47, precisie locatie: 1 cm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 30H, hoogte: -1,09, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: overige (cultuur), vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Leiderdorp, plaatsnaam: Leiderdorp, opdrachtgever: P.A.M. Teunissen Architectenbu, uitvoerder: RAAP West

Plan van Aanpak

Archeologisch vooronderzoek, inventariserend veldonderzoek (verkennende fase)

Opdrachtgever: P.A.M. Theunissen Architectenburo BV
Plangebied: Plangebied Achthovenerweg 41a/b in de gemeente Leiderdorp
Datum: 12-12-2016

Opsteller PVA: drs. S. Warning, RAAP West-Nederland
Autorisatie: drs. B. Jansen, RAAP West-Nederland
Projectcode: LDAW2
**Onderzoeksmeldings-
nummer:** 4025857100

Inleiding

P.A.M. Theunissen Architectenburo BV heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau verzocht een Plan van Aanpak (PvA) op te stellen voor het uitvoeren van een archeologisch onderzoek m.b.t. het plangebied Achthovenerweg 41 a/b in de gemeente Leiderdorp. In 2014 is een deel van het perceel onderzocht. Het huidige onderzoek vindt plaats in het nog niet onderzochte deel. Dit onderzoek is nodig in verband met voorgenomen bouwwerkzaamheden die eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen verstoren.

Uitgangspunt voor dit onderzoek is het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ), zoals beschreven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Dit proces bestaat uit meerdere fasen (zie bijlage: Archeologische Monumentenzorg). De eerste fase is het archeologisch vooronderzoek. Daarbij gaat het erom vast te stellen of archeologische waarden in een gebied aanwezig zijn en zo ja, wat de kwaliteit daarvan is. Het archeologisch vooronderzoek valt uiteen in een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek.

Voor het plangebied is al eerder onderzoek uitgevoerd (Warning, 2014). Het veldonderzoek is destijds beperkt gebleven tot de toenmalige nieuwbouw. De huidige nieuwbouw valt hier buiten. Het voorliggende Plan van Aanpak (PvA) is op basis van het bureauonderzoek (Warning, 2014) opgesteld. In dit PvA wordt de verkennende fase van het aanvullende inventariserend veldonderzoek beschreven.

Na afronding van dit onderzoek neemt de gemeente Leiderdorp op basis van het advies van RAAP, een besluit over het vervolgtraject. Het besluit kan inhouden dat het archeologisch onderzoek is afgerond of dat één van de vervolgstappen uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) moet worden doorlopen.

In het PvA vindt u achtereenvolgens:

- administratieve gegevens
- het archeologisch onderzoek
- het RAAP eindproduct
- planning & overleg
- bijlage: Archeologische Monumentenzorg

Administratieve gegevens

Opdrachtgever: P.A.M. Theunissen Architectenburo BV
dhr. S. Akerboom
Veurseweg 143
2251 AB Voorschoten
071-5623388
sander@theunissen.nl

Bevoegd gezag: gemeente Leiderdorp
dhr. M. Vroonhof
Postbus 35
2355 AA Leiderdorp
071-545 85 36
m.vroonhof@leiderdorp.nl

Adviseur: gemeente Leiden
mevr. M. Rietkerk
Postbus 9100
2300 PC Leiden
071-5167961
m.rietkerk@leiden.nl

Uitvoerder: RAAP Archeologisch Adviesbureau
mevr. S. Warning
Postbus 4025
2301 RA Leiden
071-5768118
s.warning@raap.nl

Onderzoeksmeldingsnummer: 4025857100

Bewaarplaats documentatie: RAAP West-Nederland

Algemene gebiedsgegevens

Ligging plangebied: Ten noorden van de Achthovenerweg buiten de bebouwde kom van Leiderdorp

Kadastraal bekend onder: gemeente Leiderdorp, sectie C, nummer 1375

Centrum-coördinaat: 97.950 / 461.450

Oppervlakte plangebied: 3.000 m2

Grondgebruik: deels bebouwd en deels grasland.

Voorgenomen bodemingrepen: Er worden een jongveeststal en een opslagloods gerealiseerd. Deze overlappen deels met bestaande, te slopen bebouwing.

Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van het in 2014 uitgevoerde onderzoek geldt de volgende gespecificeerde verwachting:

Op basis van het bureauonderzoek wordt verwacht dat in het plangebied (ontkalkte) oeverafzettingen van de Oude Rijn aanwezig zouden kunnen zijn. Voor deze afzettingen geldt

een hoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd.

Het kan hierbij gaan om relatief grote nederzettingsterreinen (ca. 1 tot 3 ha), maar ook om lokale archeologische resten. De meeste archeologische resten zullen zich gezien de geologische situatie waarschijnlijk op de oeverafzettingen van de Rijn bevinden. De verwachte nederzettingsterreinen uit het Neolithicum t/m de IJzertijd kenmerken zich door een (cultuurlaag en een) lage vondstdichtheid, waarbij gedacht moet worden aan een strooiing van overwegend aardewerk. Vanaf de IJzertijd zullen de vindplaatsen doorgaans groter zijn dan 1000 m² en kenmerken ze zich door de aanwezigheid van een cultuurlaag.

In het plangebied kunnen inheems-romeinse nederzettingen aangetroffen worden. Deze nederzettingen kenmerken zich in de boor door een (humeuze) cultuurlaag met archeologische indicatoren. Verder kunnen diverse lokale archeologische resten worden aangetroffen, bijvoorbeeld laad- en loskades.

Uit het in 2014 uitgevoerde booronderzoek is gebleken dat de oeverafzettingen van de Oude Rijn grotendeels verdwenen zijn. Indien dit in het huidige plangebied ook het geval is, geldt een lage archeologische verwachting voor de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Neolithicum t/m Nieuwe tijd.

Onder de oeverafzettingen zijn estuariene afzettingen van de Oude Rijndelta aanwezig. De archeologische verwachting voor deze afzettingen is laag.

Het archeologisch onderzoek

Onderzoeksvragen

- Welke gegevens met betrekking tot archeologische waarden zijn reeds over het plangebied bekend?
- Hoe ziet de geologische/bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Zijn in het plangebied archeologisch relevante geo(morfo)logische eenheden of archeologische resten aanwezig die (mogelijk) bedreigd worden door de geplande inrichting?
- Op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?
- Welke methoden zouden bij het archeologisch vervolgonderzoek ingezet kunnen worden?
- Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?

Methode

Tijdens het onderzoek zullen de volgende werkzaamheden worden verricht:

A. Verkennend booronderzoek

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd ter voorbereiding van het veldwerk:

- Uitvoeren van een KLIC-melding;
- Vervaardigen van werkkaarten voor het veldwerk.
- Doen van een onderzoeksmelding bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

A. Verkennend booronderzoek

Aantal dagen veldwerk	0,5
Samenstelling veldteam	Projectleider
Te onderzoeken oppervlakte:	3.000 m ²
Boorsysteem:	Vanwege de aanwezige bebouwing worden de plaatsen waar de boringen zullen worden gezet bepaald door de aanwezige bebouwing en oppervlakteverharding.
Boortype:	Edelmanboor (diameter 7 cm) en een gutsboor (diameter 3 cm)
Aantal boringen:	6
Max. boordiepte:	Circa 4,0 cm –Mv of tot 50 cm in geulafzettingen van de Oude Rijn
Boorbeschrijving:	De boringen zullen beschreven worden volgens het RAAP-Bodem Beschrijvingssysteem. Dit systeem voldoet aan NEN 5104.
Analyse:	In het veld;
Inmeten met:	RTK-GPS.

Product

De resultaten van het onderzoek zullen worden gerapporteerd in de vorm van een RAAP-notitie. De rapportage bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Samenvatting
- Inleiding
- Methoden
- Resultaten
- Conclusies en aanbevelingen

Een overzichtskaart met de begrenzing van het plangebied en de resultaten van het archeologisch onderzoek wordt aan de rapportage toegevoegd. De boorstaten worden aangeleverd als bijlage.

De notitie wordt als digitaal bestand geleverd (pdf). Om de inhoud van de rapportage te laten aansluiten op het beleid van de overheid zal bovendien een digitaal exemplaar naar de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en naar de gemeente worden verzonden. Indien tijdens het onderzoek vondsten zijn aangetroffen, zal tevens een (gedrukt) definitief exemplaar van de notitie aan het provinciaal depot worden gestuurd.

Planning en Overleg

Planning

Het project zal starten in week 51. Het veldwerk duurt een 0,5 dag. De doorlooptijd van het project (vanaf de aanvang van het veldwerk tot de oplevering van de resultaten) is dan circa 3 weken onder voorbehoud van goede weers- en terreinomstandigheden.

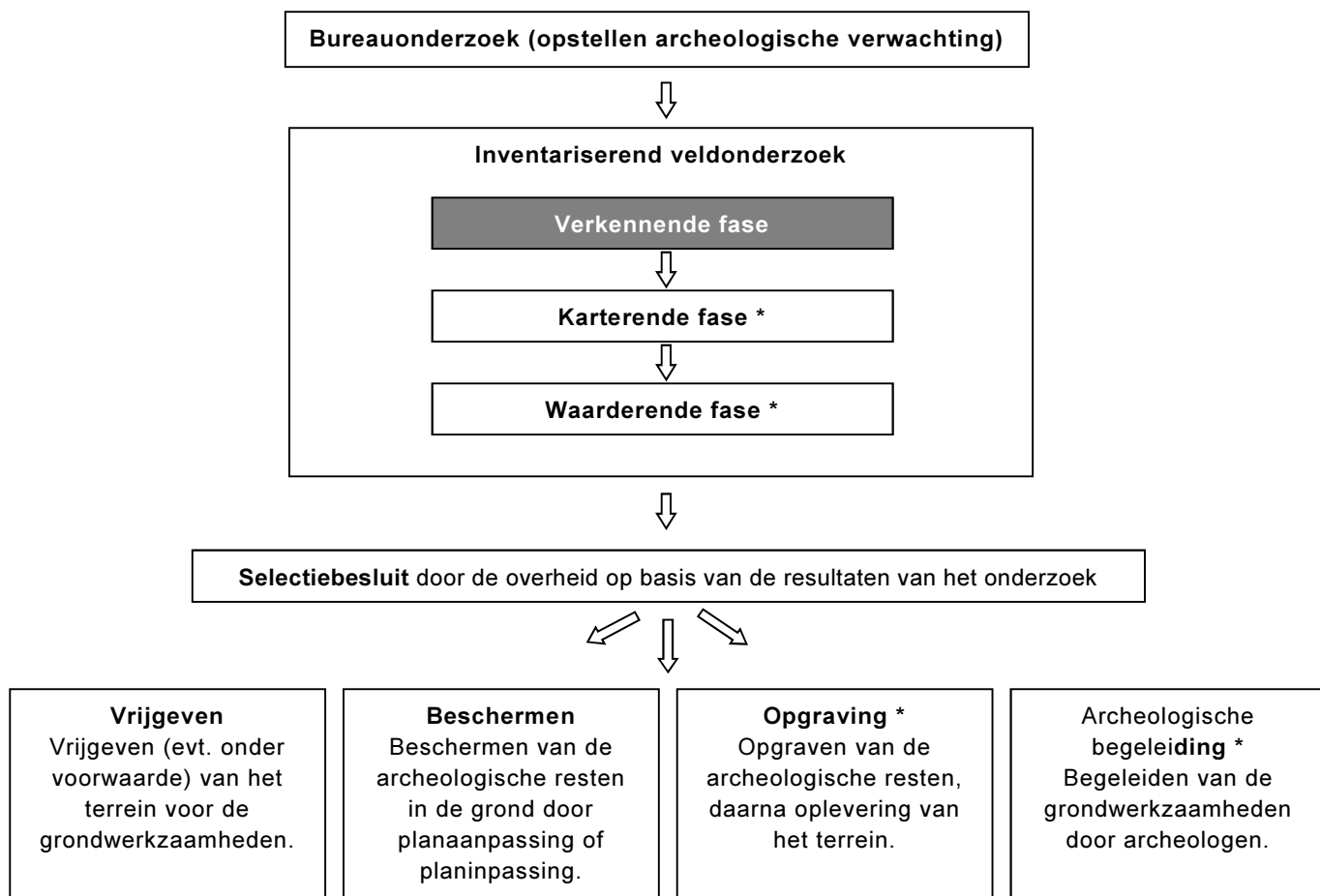
Overleg en organisatie

Als contactpersoon zal optreden drs. S. Warning, projectleider van het onderzoek en bij zijn/haar afwezigheid een nog te benoemen senior projectleider van RAAP West-Nederland.

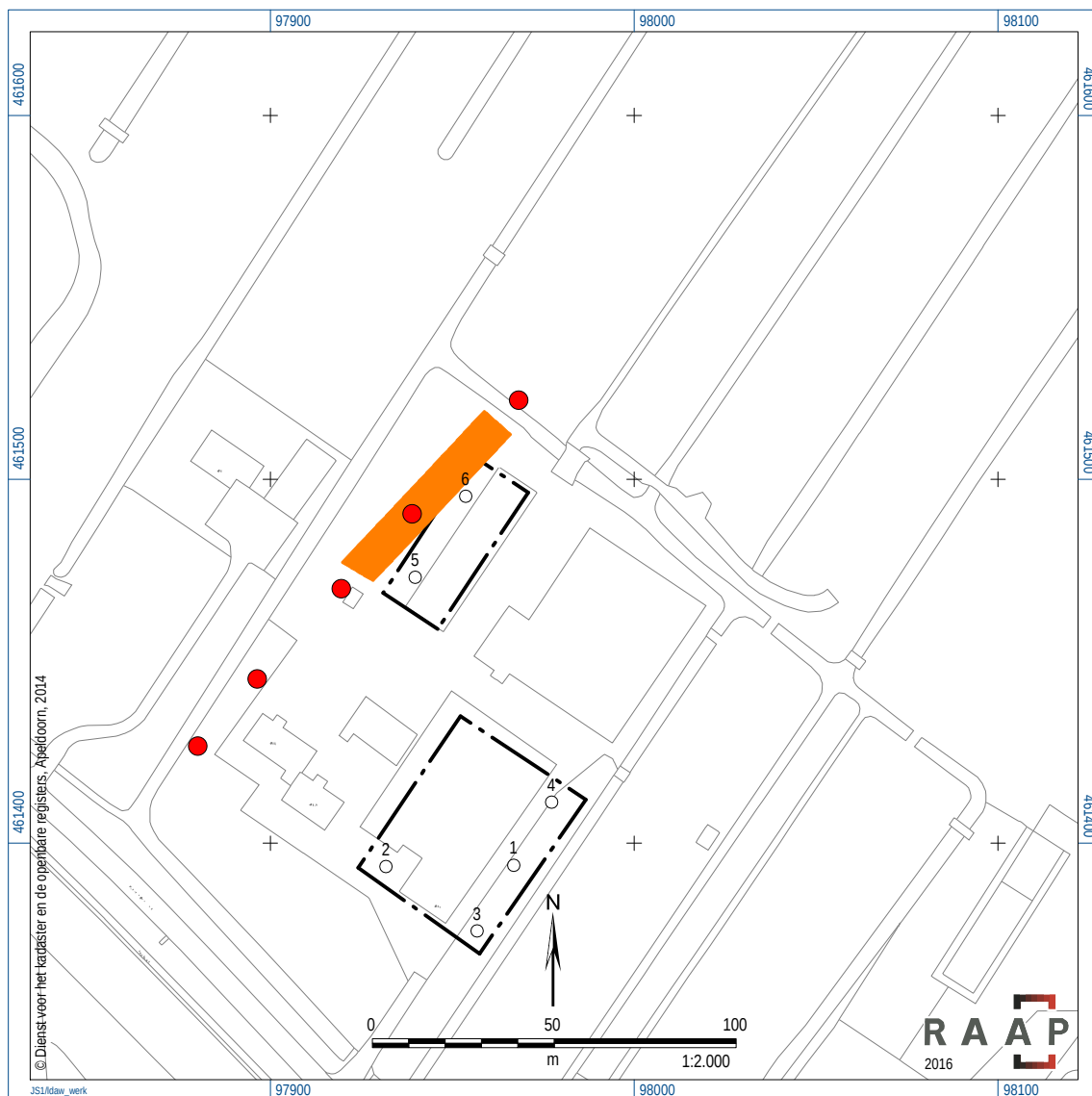
In de loop van het onderzoek zal overleg plaatsvinden met de opdrachtgever. Dit gebeurt uitsluitend per telefoon.

Bijlage: Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Zoals dit schema duidelijk maakt, *kan* het archeologisch onderzoek uit verschillende fasen bestaan. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen wordt er soms - indien mogelijk - voor gekozen om bepaalde fasen samen uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende informatie voorhanden is, in sommige gevallen een fase worden overgeslagen. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten.

* Bij proefsleuven, opgraving of archeologische begeleiding dient dit onderzoek te worden uitgevoerd op basis van een goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

werkaart met in oranje en rood de ligging van de leiding.

ARCHEOLOGISCH ADVIES

Erfgoed Leiden en Omstreken

Locatieaanduiding:	Achthovenerweg 41 a/b Leiderdorp
Aanvraagnummer:	
Omschrijving:	Nieuwbouw en graven sloot
Opgesteld door / datum:	mevr. C. Brandenburg / 4 januari 2017

Planomschrijving

Volgens het plan voor realiseren van een nieuwe stal op de locatie Achthovenerweg 41a/b zal de bodem verstoord worden. Ter compensatie van het wegvallen van een sloot wordt elders op het perceel een nieuwe kavelsloot gegraven (fig. 1a en b).

Bestemmingsplan archeologie

Dit plan zal worden gerealiseerd in een zone waarvoor op grond van het vigerende bestemmingsplan gedeeltelijk de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie hoge trefkans' geldt en gedeeltelijk de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie middelhoge trefkans'. Voor beide gebieden gelden voor ruimtelijke plannen de volgende criteria: archeologisch onderzoek moet plaatsvinden, indien de bodem wordt verstoord over een oppervlakte van meer dan 100 m² en dieper dan 30 cm.

Bij doorgang van de plannen worden bovenstaande criteria overschreden.

Voorgeschiedenis

In 2014 en 2016 zijn op het perceel van Achthovenerweg 41 a/b twee archeologische booronderzoeken uitgevoerd. Hiervan zijn de volgende rapportages gepubliceerd:

Warning, S., 2014: Plangebied Achthovenerweg 4, gemeente Leiderdorp; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase).

Warning, S., 2017: Plangebied Achthovenerweg 41 a/b in Leiderdorp, gemeente Leiderdorp; archeologisch vooronderzoek: een aanvullend inventariserend veldonderzoek (verkennende fase).

Het onderzoek uit 2014 lag tussen de huidige bebouwing en de te graven sloot in. Uit de boringen blijkt dat de te verwachten oeverafzettingen waarop archeologische resten aanwezig kunnen zijn vrijwel overal afgegraven zijn. Alleen in boring 1 en 2 (aan de kant van de bebouwing) werden op een diepte van 30 cm nog oeverafzettingen aangetroffen. Het noordelijk deel van het perceel lijkt vakkundig en diep afgegraven waardoor daar geen archeologische resten meer aanwezig zijn.

Het onderzoek uit 2016 had betrekking op twee locaties rondom de huidige bebouwing omdat juist daar in 2014 sprake was van intacte oeverafzettingen. Uit de boringen blijkt echter dat de ondergrond ook hier niet meer intact is. De oeverafzettingen zijn afgegraven en er zijn geen kansrijke archeologische niveaus in de ondergrond aanwezig.

Alhoewel de locatie van de te graven sloot net buiten het onderzoeksgebied van 2014 valt, mogen de resultaten van dit onderzoek geëxtrapoleerd worden naar deze locatie. Uit het tot nu toe uitgevoerde onderzoek blijkt dat bij de realisatie van de plannen vermoedelijk geen archeologische waarden zullen worden verstoord.

Aanbevelingen

- Indien dit plan zal worden uitgevoerd, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een vergunning worden aangevraagd voor de activiteit het uitvoeren van een werk (voorheen archeologische aanlegvergunning).
- Op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek zullen aan de activiteit uitvoeren van een werk geen voorwaarden worden gesteld.

Wij verzoeken u het volgende op te nemen in de vergunning:

Melding toevalsvondst

Ingeval archeologische resten worden aangetroffen dient dit op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet onmiddellijk te worden gemeld aan de Minister van OC&W. De vondst dient gedurende 6 maanden, te rekenen vanaf de datum van de melding, ter beschikking te worden gesteld of gehouden voor wetenschappelijk onderzoek.

Chrystel Brandenburg
Erfgoed Leiden en Omstreken
Senior adviseur archeologie
071 516 7959

Boisotkade 2A
Postbus 16113
2301 GC Leiden
www.erfgoedleiden.nl

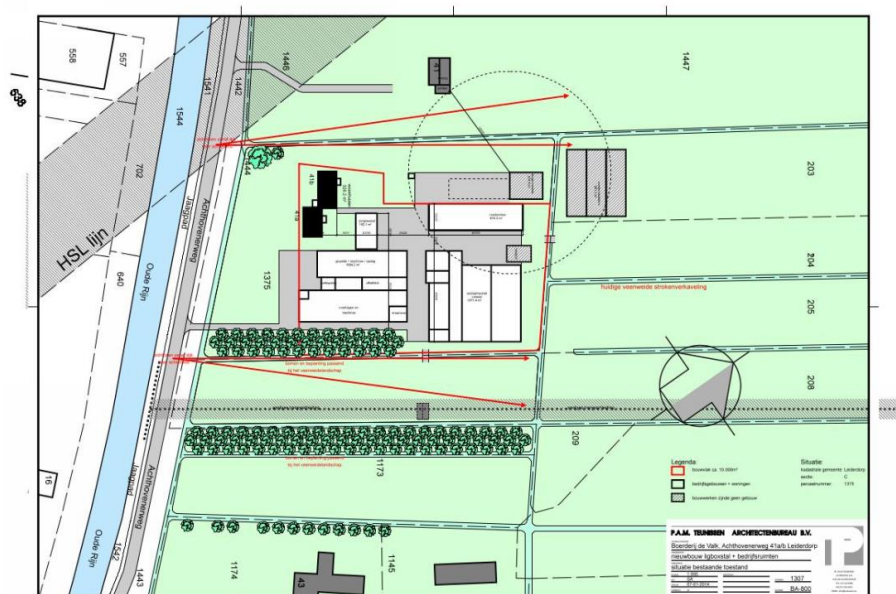

Fig. 1a. Bestaande situatie

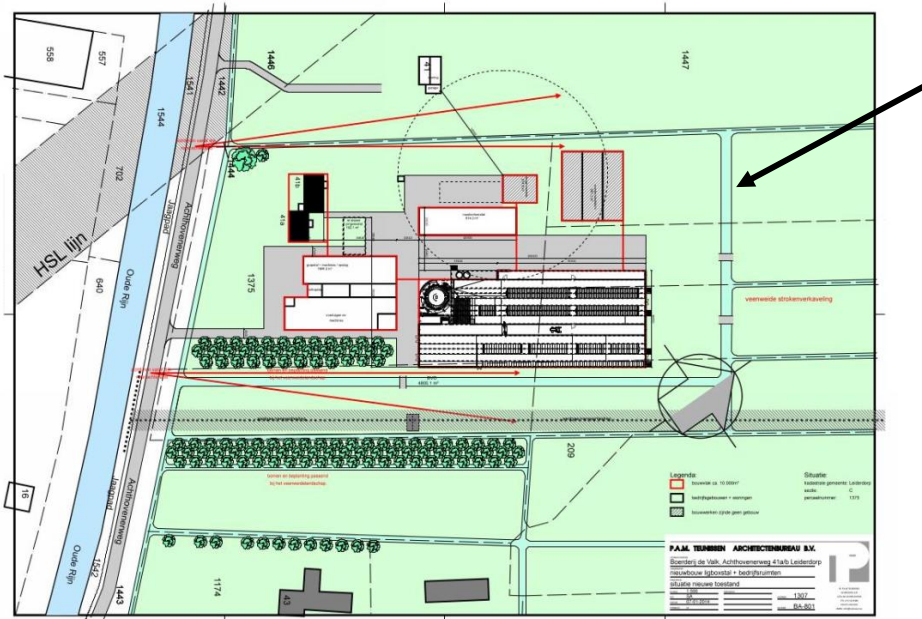

Fig. 1b. Nieuwe situatie. Zwarte pijl geeft de locatie van de nieuwe sloot aan.

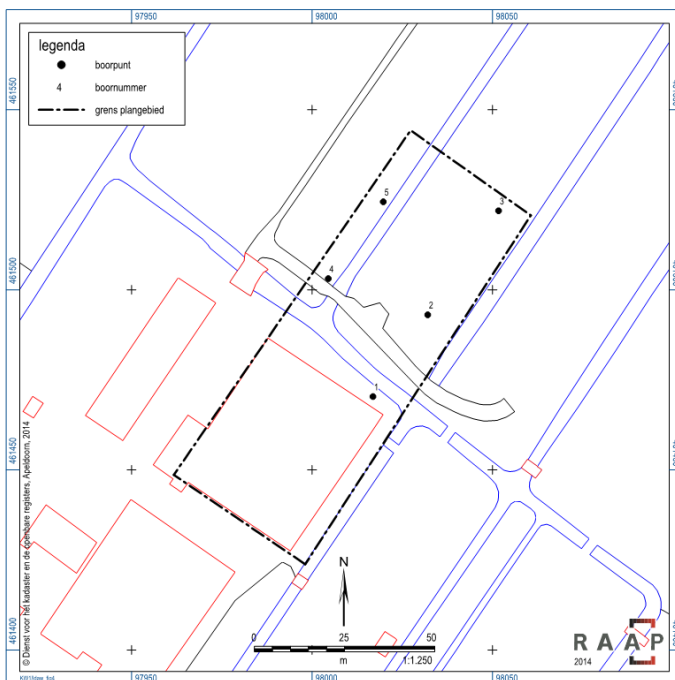

Fig. 2. Boorpuntenkaart van het onderzoek uit 2014. Bron: Warning 2014.

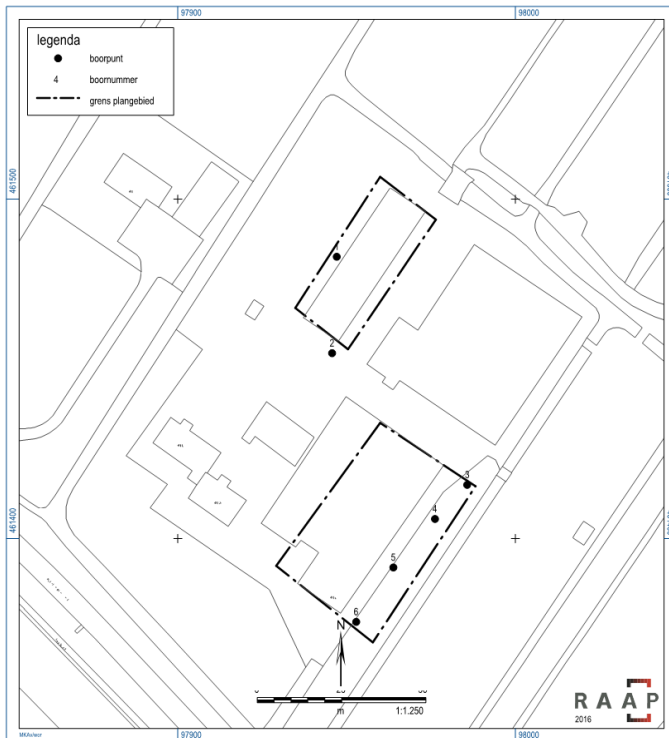

Fig. 3. Boorpuntenkaart van het onderzoek uit 2016. Bron: Warning 2017.